

Avcı'nın Bulutsuları

Kış gökyüzünün en dikkat çekici takımyıldızlarından Orion artık gökyüzünde. Siz de bu takımyıldızını gözlemlemek ve bulutsularını keşfetmek istiyorsanız size birkaç ipucu...

15 Ocak günü Ay ve Avcı Takımyıldızı güneydoğu yönünde olacak.

Ocak ayında, akşamın ilk saatlerinde güneydoğu doğrultusuna, ufuktan biraz yukarıya baktığımızda çok parlak olmayan ama alt alta dizilmiş üç yıldız göreceğiz. Yukarıdan aşağıya Mintaka, Alnilam, Alnitak diye adlandırılan bu üçlünün iki yanında parlak iki yıldız var. Sağdaki parlağın adı Rigel, soldakinin adı da Betelgöz. İşte Orion yani Avcı Takımyıldızı'nın beş yıldızını bulduk bile. Bu yıldızlar ve yakınlarındaki diğerleri gerçekten bir insan görüntüsü oluşturur. Üçlü yıldız avcının kemeridir. Betelgöz, avcının sol omzunu simgeler. Rigel de avcının ayağıdır. Avcıyı oluşturan diğer yıldızları da takımyıldızın görüntüsüne bakarak bulabilirsiniz.

Üçlü ve Rigel arasında çapraz duran sönük üç yıldız daha var. Bu üçlünün ortasında gökyüzünün en büyük bulutsularından biri saklı. Ortadaki yıldızla bir dürbünle bakarsak saklı olan Orion Bulutsusu'nu bulabiliriz. M42 kısaltmasıyla da bilinen bu bölge, bir yıldızın patlayarak oluşturduğu kalıntıdır. Bilim insanları bu bulutsuya teleskoplarla baktıklarında, gezegenleriyle birlikte oluşan binlerce yıldız gözlemledi. Teleskobumuz varsa Orion Takımyıldızı'ndaki diğer bulutsuları da keşfedebiliriz. Kırmızı renkli Atbaşı Bulutsusu ve turuncu renkli Alev Bulutsusu'nu bulmak için Alnitak yıldızı doğrultusuna bakabiliriz.

Orion Bulutsusu
(M42)

Atbaşı Bulutsusu
(B33)

M78

Alev Bulutsusu
(NGC2024)

29 Ocak sabahı, hava aydınlanmadan kısa süre önce doğu ufkuna bakarsak Merkür, Venüs, Mars ve Ay'ı gözlemleyebiliriz.

Orion Takımyıldızı'nın yıldızları da bulutsuları kadar güzel. Takımın en kırmızısı Betelgöz, Güneş'e göre oldukça genç bir yıldız. Sadece 10 milyon yaşında. Ancak Güneş'e göre daha büyük kütleli olduğu için hızlı büyüdü, yaşlandı ve kırmızılaştı. Bilim insanları, Betelgöz'ün süpernova patlaması yapmış olabileceğini ancak çok uzakta olduğu için patlama ışığının henüz bize ulaşmadığını düşünüyor. Patlamanın bize etkisi olmayacak ve gökyüzünde muhteşem görünecek.

Takımın en parlak yıldızı Rigel, Güneş'e göre oldukça sıcak. Sıcaklığı nedeniyle de mavi görünüyor. 8 milyon yaşında ama henüz kızarmamış. Patlamasına daha çok var. Takımın diğer yıldızları da kütle ve hacim olarak Güneş'ten oldukça büyük ve parlak.

Gezegener

Aylardır gün batımı yönünde gözlemediğimiz Venüs, artık akşamları görülemiyor. Satürn de ufka oldukça yaklaştı. 20 Ocak'tan itibaren batı yönünde sadece Jüpiter'i görebileceğiz. 3 Şubat günü Ay, Jüpiter'e yakın konumda olacak.

Venüs, ocak ayının ortalarından itibaren sabahları gözlemlenecek. 29 Ocak sabahı Venüs, Mars'a yakın

konumda olacak. Ay da iki gezegene eşlik edecek. Sabah 06.30'dan hava aydınlanana kadar güneydoğu ufkuna bakarsak bu üçlüyü gözlemleyebiliriz. Eğer ufukta yüksek binalar ve bulutlar yoksa hava aydınlanmak üzereyken Merkür'ü de görebiliriz. Merkür'ü gözlemlemek için en iyi gün 8 Şubat olacak. Gezegeni sabah 07.00'den itibaren gözlemleyebileceğiz. Şubat ayının ikinci haftasında bu gezegen grubuna Plüton da katılacak ancak ne yazık ki çıplak gözle göremeyeceğiz.

18 Ocak
Dolunay

25 Ocak
Son dördün

1 Şubat
Yeni ay

8 Şubat
İlk dördün

Ay'ın Evreleri

Burcu Parmak